

IV.

Ein Transsumt Sigmund Bathori's mitgetheilt
und erläutert von — —

Nos Sigismundus Bathory de Somlyo, Vajvoda Transsylvaniae et Siculorum Comes etc. etc. Memoriae commendamus tenore praesentium, significantes quibus expedit universis, quod Providi Circumspecti Urbanus Vargha, Petrus Ach, et Stephanus Gál, *jurati Cives oppidi Nostri Saxonicalis* Veultz, in Sede Megyes existentis in suis et reliquorum *universorum Civium et Inhabitantium* ejusdem oppidi nominibus et personis Nostram personaliter venientes in praesentiam exhibuerunt Nobis et praesentaverunt binas quasdam Litteras, unas quidem Judicum, Comitum, et Juratorum Consulum, universorumque Civium et Seniorum Septem Sedium Saxonicalium Regni Nostri Transsylvaniae, Cibinii, Dominica Invocavit, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Secundo, quasdam Litteras *Provincialium Terrae Megyes* transumptive in se continentes; Alteras vero Capituli Ecclesiae Transsylvaniae Die Dominica proxima post octavas festi b. Georgy Martyris, Anno Domini Millesimo trecentesimo septuagesimo secundo, super metali Reambulatione Teritorii *Oppidorum Saxonicalium* Bozna et Veultz, in charta pergamena patenter confectas et emanatas, Sigillisque pendentibus roboratas, tenorum infrascriptorum, Supplices Nobis humillime ut Nos easdem Litteras, eo, quod nimia vetustate attritae jam fer-

me essent, transcribi et transsumi ac in transsumpto Litterarum Nostrarum eisdem suisque successoribus universis extradari ac emanari facere dignaremur. Quarum Litterarum, et primarum quidem tenor talis est:

Nos Judices, Comites et Jurati Consules, universi Cives et Seniores Septem Sedium Saxonicalium Transsylvaniae Memoriae commendantes significamus quibus expedit universis, Quod providus vir *Comes Michael*, filius Michaelis de Veultz, sua ac *universorum hospitem* de eadem in personis ad nostram accedens praesentiam, exhibuit nobis quasdam *Litteras privilegiales Provincialium Terrae Megjes* petens nos cum Instantia debita, ut ipsas de verbo ad verbum audientes examinantes, et si legitime concessisse dignoscerentur, confirmantes, transscribi et in formam *nostri Privilegii* redigi facere dignaremur, quarum tenor est talis:

Nos universi *Provinciales terrae Megjes* memoriae commendantes tenore praesentium significamus, quibus expedit, universis, Quod cum dissensionem ac discordiam inter duas Sedis nostrae villas, videlicet Velcz et Bazna, quae pro quadam sylva orta est, prout Rei causa nobis totaliter nota est et manifesta, sedare concorditer et sopire nequivissemus, *Comitem Andream Seniore* de Prothia pro Decisione in Cibinium misimus, requirendo, quae pars dictarum villarum alteri cedere deberet atque vinci; et quatuor *Seniores* Sedis nostrae, videlicet *Comes Petrus* de Virthalm et *Comes Richannus* de villa Richvini, *Comes Stephanus* et *Joannes villicus* de villa Hetzelini in Cibinium fide sua mediante nuncia-

rent, et illos populos de Velz sua in causa justificaverunt. Ipsi nempe *Provinciales* Cibinienses praesente dicto *Comite* Andrea de Prothia et *Comite* Demetrio de villa Richvini et *Comite* Roymaro de Nymptz ipsam Causam discutiendam et discordiam praedictam sopiendam ad praedictos quatuor Seniores simulque ad nos universos *Provinciales*, eo, quod ipsius Rei Causa melius nobis nota erat, remiserunt. Nos igitur universi praedicti super territorium praedictorum duarum villarum progredientes et trium dierum spatio ibidem perdurantes, illis populis Velz partem praemissae sylvae dijudicavimus juxta conscientiam nostram de jure derivantem et usum et utilitatem ipsorum perpetualiter pertinentem, incipientem in monte, qui *Hochvarte* dicitur a sinistris a declivis fluminis versus territorium villae *Bonetis*, usque ad medium arundinis et ad arundinem liberam habere viam, ita, quod unus currus alteri cedere poterit in ipsam sylvam bene introeundi et exeundi libere concessimus et plenam dedimus auctoritatem. Acta sunt haec praesentibus infrascriptis quatuor viris *Comite* Petro de Virthalm, *Comite* Richvinno de villa Richini, *Comite* Stephano et Joanne antiquo villico de villa Hetzelini et Petro, *Judice Hungaricali Domini Regis* et aliis multis idoneis et discretis et duo *Comites* Andreas de Prothia cum omnibus *Senioribus* ejusdem villae, *Comites* de villa Hetzelini, *Comes* Petrus, filius *Comitis* Petri, *Comes* Petrus, filius *Comitis* Stephani cum omnibus *Senioribus* ejusdem villae, *Comes* Nicolaus cum omnibus *Senioribus* villae Valdhuttin, duo *Comites* Nicolai cum omnibus *Senioribus* de Magno Kopsch, *Comes* Henningus cum omnibus *Senioribus* de villa Tobiae, et universi *Seniores* de Virthalm, *Comes* Demetrius et duo *Comites* Joan-

nes, extuno *Judices Provinciales*, cum omnibus *Senioribus* de villa Richvini, *Comes* Jacobus cum omnibus *Senioribus* de villa Nymps, *Comes* Joannes cum omnibus *Senioribus* de Muschna, *Comes* Hentzmannus cum omnibus *Senioribus* de Viszdorff et omnes *Seniores* de villa Spurbasi, *Comes* Joannes et omnes *Seniores* de Buzd, *Comes* Valterus et omnes *Seniores* de villa Isopis, *Comes* Salamon et omnes *Seniores* de Bogacs, *Comes* Stephanus et omnes *Seniores* de Körtz, qui huic Ordinationi affuerunt, ut superius est praemissum et quicumque hujus ordinationis transgressor extiterit in sententia Capituli, et Judicibus in quinque Marchis obligabitur et est adstrictus. Ad majorem hujus praemissae tenoris credulitatem pleniorumque firmitatem praesentes fieri fecimus sub appensione Sigilli nostri munimine Terrae Medwisch provinciali consignatas in robur perpetuae firmitatis. Data sunt haec pridie festi Purificationis Mariae Virginis gloriosae. Anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo nono. — Nos enim petitionibus ejusdem Comitatus annuentes, tenorem praedictarum Litterarum omni integritate debitoque processu pollentos (?) de verbo ad verbum transscribi fecimus, et pendentis Sigilli nostri munimine roborari. Datum Cibinij Dominica Invocavit me etc. etc. Anno Domini Millesimo Quadringentesimo secundo.

Alterarum vero Continentia sic se habet:

Capitulum Ecclesiae Transsylvaniae omnibus Christi fidelibus tam praesentibus, quam futuris, praesens scriptum inspecturis, Salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, Quod nos Litteras Magnifici

viri, Domini Emerici, Vajvodae Transsylvaniae et Comitis de Zonuk per ipsum nobis directas recepimus in haec verba: Discretis viris et honestis honor: Capitulo Ecclesiae Transsylvaniae, amicis suis honorandis, Emericus Vajvoda Transsylvaniae et Comes de Zonuk amicitiam paratam debito cum honore. Dicitur Nobis in personis universorum *hospitum regalium* de Bozna et de Veultz: Quod ipsi novarum metarum erectionibus praetaxatarum *Possessionum regalium*, imo ab aliarum *Possessionum* distinctionibus plurimum indigerent. Super quo vestram petimus amicitiam praesentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum quo praesente Stephanus de Sylee vel Antonius de Balastelke, seu Petrus filius Gregorii de eadem, aliis absentibus, homo noster ad facies memoratarum *Possessionum Regalium* Bazna et Veultz vocatarum accedentibus vicinis et commetaneis earundem legitime inibi convocatis et praesentibus reambulet easdem per suas veras metas et antiquas, et ubi necesse fuerit novas metas juxta veteres erigendas, reambulatasque et ab aliorum possessionibus metalibus *Distinctionibus* separatas et distinctas relinquat eisdem *populis regalibus eo jure, quo ipsis dignoscitur, pertinere Jurium regalium perpetuo possidendum*, si per quempiam non fuerit contradictum; Contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra ipsos populos regales in nostram praesentiam ad terminum competentem, rationem contradictionis ipsorum reddituros. Et posthac seriem omnem praemissorum, prout fuerit opportunum, nobis in Vestris Litteris rescribatis. Datum in Torda, feria quinta proxima post Dominicam Misericordias Domini. Anno ejusdem Millesimo trecentesimo septuagesimo se-

cundo. Nos igitur justis et Juri consonis petitionibus ejusdem Domini Vajvodae ac Justitiae annuentibus(?) cum praedicto Petro, filio Gregory, homine suo, nostrum hominem, videlicet Dominum Demetrium, Ecclesiae nostrae praedictae de choro Presbyterum, ad exsequenda praemissa duximus pro testimonio transmittendum; qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi die dominica proxima post festum beati Georgy Martyris nunc praeteritum ad facies praedictarum *villarum regalium*, Baszna et Veultz vocatarum, vicinorum et commetaneorum earundem universorum legitimis convocationibus factis et praesentibus pariter accedentibus, reambulassent easdem per suas veras metas et antiquas, novas juxta veteres in locis necessariis ordine infra-scripto erigentes, reambulatasque et ab aliorum Possessionibus vicinariis metalibus distinctionibus separatas, reliquissent praedictis populis regalibus ipsarum duarum villarum, Boszna et Veultz vocatarum, *eo jure, quo ipsis pertinuisent et debuissent pertinere, sub nomine regio perpetuo per eosdem possidendas, tenendas et habendas*, nulla penitus contradictione ipsis in hac parte apparente. Metae autem, quibus eaedem duae *villae regales*, Bazna et Veultz vocatae, ab aliis vicinariis Possessionibus et villis regalibus exstiterunt separatae et distinctae, ut iidem homines ipsius Domini Vajvodae et noster nobis expresse-runt, hoc ordine protenduntur, quod prima meta inciperet supra montem Kopus vocatum, sylvum, juxta quasdam metas *villae praepositalis Ekemezew* vocatae, penes quas unam novam metam, arborem Ilicis in medio persistentem, a plaga meridionali erexissent, abinde in descensu ipsius montis Kopus penes viam, de eodem monte

descendentem, a parte villa Regalis *Boiun* vocatae juxta quandam metam antiquam iterum duas metas novas ex utraque parte ipsius via elevassent, exinde super ipsam viam descenderent ad pratum Eggheresrethe vocatum, veniretque juxta meatum rivuli Egerespatoka vocati, ubi ipsa via relinqueret dictam sylvam in monte Kopus existentem, et abhinc tendente, perveniret ad quandam metam antiquam super eandem viam a parte dextra existentem, penes quam aliam metam novam erexissent, et inde saliendo ipsum Egerespatak transiret ad quasdam metas duas antiquas, juxta quas similiter unam metam novam elevassent, ibique vicinaretur cursus metarum earundem duarum villarum praedictae villae *Boiun* vocatae, dehinc in quadam valle tenderet ad pratum Eggheresrethe vocatum, cujus recta medietas ad usum ejusdem villae Bojun et alia medietas ejusdem ipsi villae Bozna pertinuissent, et deberent pertinere, et abinde egrediens ipsum Potok infra decurrens in suo meatu usque quandam pontem, penes piscinam ejusdem villae Bajun persistentem, teneret metas ipsarum *duarum villarum Regalium* Bajon et Bozna vocatarum, easdem ab invicem separantes, ibique saliendo ipsum Eggespotok superius dictum pontem veniret et aliud potok de eadem villa Bozna egrediens, exinde pergens iterum ad aliud potok Serlengh vocatum caderet, de quo ascenderet sursum ad quendam monticulum rotundum, ubi praedictae villae Regales Bojun, Bozna et Veultz vocatae ab invicem separarentur et metae ipsarum villarum regalium terminarentur, prout haec omnia praefatus homo ipsius Domini Emerici Vajvodae Transsylvani et dictum nostrum Testimonium personaliter astantibus nobis consequenter retulerunt. Datum die dominica proxima post

octavas festi b. Georgy Martyris Anno Domini supradicto. Discretis viris, Praepositura dictae Ecclesiae nostrae vacante, Andrea Cantore, Petro Custode, et Petro Archidiacono de Clus, Decano ipsius Ecclesiae nostrae existentibus.

Nos igitur praemissa supplicatione Nobis modo, quo supra, porrecta, faventer exaudita et pro aequitate admissa, praescriptas utrasque Litteras nobis exhibitas praesentibus Litteris nostris de verbo ad verbum, prout propter nimiam vetustatis caliginem perlegi potuerunt, inseri et inscribi facientes, memoratis *civibus et universis inhabitatoribus* praedicti *oppidi nostri* Veultz modernis scilicet et futuris, Juriumque eorundem futura pro cautela necessariorum, sub Sigillo Nostro pendente et authentico extradandas duximus et concedendas communi justitia et aequitate requirente. Datum in oppido Nostro Enyed die prima mensis Maji Anno Domini Millesimo Quingentesimo octogesimo octavo.

Sigismundus Bathory
de Somlyo.

Volfgang Kovachoczy,
Cancellar.

ZOBODAT - **www.zobodat.at**

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical
Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Archiv des Vereins für Siebenbürgische
Landeskunde](#)

Jahr/Year: 1843

Band/Volume: [01](#)

Autor(en)/Author(s): Bathori Sigmund

Artikel/Article: [Ein Transsumt Sigmund Bathori's. 109-116](#)

